

กลยุทธ์การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร นาริน คชฤทธิ์

The strategy for the implementation philosophy of sufficiency economy of sub-district administrative organization in kamphaeng phet province

Narin Kotcharit

หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การบริหารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร 62000

Administration and Development Strategy ; Ph.D., Kamphaeng Phet Rajabhat University 62000

* Corresponding author. E-mail address: gnarin4455@gmail.com

บทคัดย่อ

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนในชุมชน การส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช จึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งจะทำให้คนชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข พอมีพอกิน ช่วยตนเองได้ ไม่เดือดร้อน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ 2) พัฒนากลยุทธ์การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ 3) ประเมินกลยุทธ์การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งศึกษากลุ่มตัวอย่างจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล และผู้นำชุมชน 2) พัฒนากลยุทธ์ โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ 2 ครั้งเพื่อวิเคราะห์ SWOT และจัดทำร่างกลยุทธ์ และดำเนินการตรวจสอบกลยุทธ์โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คนเข้าร่วมตรวจสอบ และ 3) ประเมินกลยุทธ์ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านกลยุทธ์ จำนวน 23 คน ซึ่งประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา โดยผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชรส่วนใหญ่มีการกำหนดนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในแผนชุมชนหรือแผนพัฒนาสามปี ปัญหาการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ พบว่า นโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขาดความชัดเจนของกิจกรรม/แผนงาน/โครงการ และไม่มีผู้รับผิดชอบงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรง และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน ประกอบด้วย ด้านผู้บริหาร ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านโครงสร้างองค์กร และด้านวัฒนธรรมองค์กร และสภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านเทคโนโลยี ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

2. กลยุทธ์การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วย 1 วิสัยทัศน์ 6 พันธกิจ 6 ประเด็นกลยุทธ์ 6 เป้าประสงค์ 11 กลยุทธ์ 17 ตัวชี้วัด และ 64 มาตรการ

3. ผลการประเมินกลยุทธ์การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ พบว่า ภาพรวมมีคุณภาพในระดับมาก โดยมีความสอดคล้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: กลยุทธ์ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The Sub-District Administrative Organization were very important for development person and support philosophy of sufficiency economy of His Majesty King Bhumibol Adulyadej for good quality of life. The purposes of this research were 1) to study the conditions, the problems and the factors related with the implementation of the philosophy of sufficiency economy of Sub-District Administrative Organization, 2) to develop the strategies with the implementation of the philosophy of sufficiency economy of Sub-District Administrative Organization 3) to assess the strategies with the implementation of the philosophy of sufficiency economy of Sub-District Administrative Organization in Kamphaeng Phet Province. The research instruments were 1) to study the conditions, the problems and the factors related questionnaires and interviews Chief Executive of the SAO, Chief Administrator of the SAO, Municipal employees and Leader community 2) to develop strategies workshop 2 times by SWOT analysis for making strategic development for implementation of the philosophy of sufficiency economy of Sub-District Administrative Organization, In addition, continue to criticize and comment with connoisseurship by 9 experts 3) assessing the consistency, propriety, feasibility and utility of the development strategy by 23 experts. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The research findings were as follows:

1. The condition of implementation of the philosophy of sufficiency economy was found that the policy was set in community plans or three-year development plans. The problem of implementation of the philosophy of sufficiency economy was found that the activities or the projects were not clear and were not direct officers to response of the operation. The factors related with the implementation of the philosophy of sufficiency economy of Sub-District Administrative Organization in Kamphaeng Phet Province found that most of internal environments consisted of including administration, management, personal , budgets, Structure and Culture and 4 external environments including politics, economy ,society and technology, that were at the high levels.
2. The strategies for the implementation of the philosophy of sufficiency economy of Sub-District Administrative Organization in Kamphaeng Phet Province consisted of 1 vision, 6 missions, 6 strategic Issues, 6 goals, 11 strategies, 17 indicators, and 64 measures.
3. The result evaluation of the strategies was found that had consistency, propriety, feasibility and acceptability at a high and the highest levels.

Keywords: strategy, philosophy of sufficiency economy, implementation, Sub-District Administrative Organization

บทนำ

ตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายสนับสนุนให้มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในทุกภาคส่วนของสังคม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ จึงได้กำหนดเป็นพันธกิจในการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน ซึ่งจังหวัดกำแพงเพชรได้นำแนวทางการพัฒนาประเทศมากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาของจังหวัด โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในเขตจังหวัดกำแพงเพชรบรรจุยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

พอเพียงไว้ในแผนพัฒนา 5 ปี และแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากนโยบายดังกล่าว องค์กรการบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง จึงมีหน้าที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่น แต่จากข้อมูลแผนงาน/โครงการในข้อบัญญัติขององค์กรการบริหารส่วนตำบลในแต่ละปี พบว่าองค์กรการบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชรมีการส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการบริหารงานขององค์กรการบริหารส่วนตำบลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงน้อยมาก องค์กรการบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การที่องค์กรการบริหารส่วนตำบลไม่มีการส่งเสริมประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งในระดับ

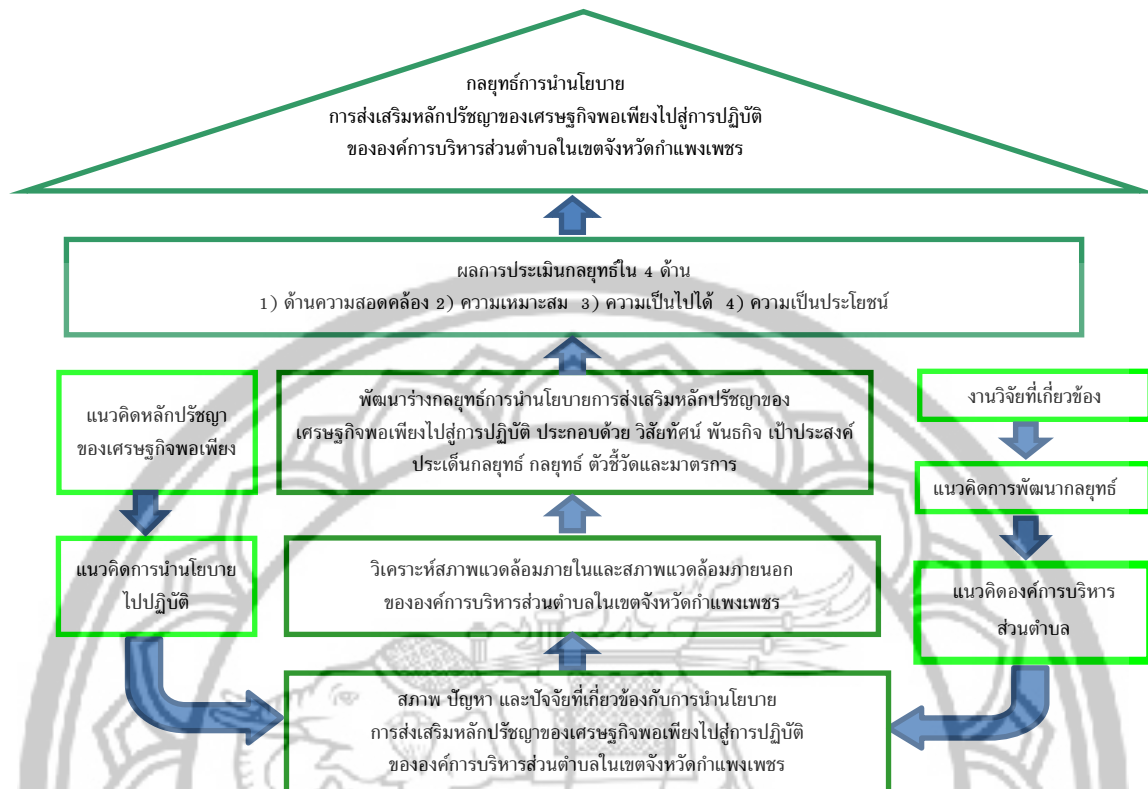
ครัวเรือน ระดับชุมชน ทำให้เกิดปัญหาต่อประชาชนในท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการขาดความรู้ ความเข้าใจ ความไม่รู้จักความพอประมาณ ความมีเหตุผล จึงทำให้ประชาชนไม่มีภูมิคุ้มกัน ส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นยังประสบกับปัญหานี้สลับซับซ้อน ซึ่งปัญหานี้ของคนในชุมชนยังคงมีอยู่และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับที่สำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจสุขภาพจิตของคนไทย เปรียบเทียบปี 2551 และ 2552 ในภาวะที่มีปัญหาของสังคม พบว่ามีผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตสูงกว่าปีที่แล้วเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 แต่ตัวปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของประชาชนในระดับรากหญ้าเป็นปัญหานี้สลับซับซ้อน ซึ่งจากการสำรวจพบว่าในปี 2552 เฉลี่ย 134,000 บาทต่อครัวเรือน เพิ่มขึ้น 2 เท่าเมื่อเทียบกับ 10 ปีที่แล้ว และมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนเป็นปัญหาที่ทุกหน่วยงานต้องเร่งแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย ปีพุทธศักราช 2552 ซึ่งระบุว่าจังหวัดกำแพงเพชร มีดัชนีชี้วัดความก้าวหน้าของคน สุขภาพ และชีวิตการทำงานต่ำสุด โดยดัชนีความก้าวหน้าของคน มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อเปรียบเทียบสถานการณ์การพัฒนาคนในจังหวัดต่างๆ เพื่อให้เห็นพื้นที่ที่ก้าวหน้าและล้าหลัง (รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย, 2552, น. 113) จากสภาพปัญหาดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนในชุมชน การส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช จึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล หากองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการพัฒนาคนในชุมชน โดยการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่

การปฏิบัติอย่างจริงจังแล้วก็จะทำให้คนชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข พอมีพอกิน ช่วยตนเองได้ ไม่เดือดร้อน วิถีชีวิตของคนในชุมชนจะครอบคลุมทั้งความประพฤติในชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ การบริโภคสินค้า บริการ และการอยู่ร่วมกับคนอื่น ที่จะต้องยึดความพอเพียงความพอดี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเพื่อพัฒนากลยุทธ์การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์การบริหารส่วนตำบลนำกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์ในการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร
3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยของกลยุทธ์การนํานโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวิธีการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 51 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 49 คน พนักงานส่วนตำบล 58 คน และผู้นำชุมชน 256 คน รวมทั้งสิ้น 414 คน โดยการใช้แบบสอบถามดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.2 ศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วยนายกองค์การ

บริหารส่วนตำบล 5 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 5 คน พนักงานส่วนตำบล 5 คน และผู้นำชุมชน 4 คน รวมทั้งสิ้น 19 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนากลยุทธ์ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวทางการนํานโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ประสบผลสำเร็จ โดยการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลคำโดนด อำเภอบางบาล จังหวัดปทุมธานี และองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคา อำเภอดำรงวิทยารัษฎานุประดิษฐ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้รับรางวัลด้านการพัฒนาท้องถิ่นดีเด่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี 2555 ของมูลนิธิวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการ

สัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน และพนักงานส่วนตำบล 2 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 20 คน ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 4 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 6 คน พนักงานส่วนตำบล 3 คน ผู้นำชุมชน 5 คน และพัฒนากร 2 คน โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.3 จัดทำร่างกลยุทธ์ โดยการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 18 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล 3 คน ผู้มีประสบการณ์ด้านเศรษฐกิจพอเพียง 6 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำกลยุทธ์ 4 คน และพัฒนากรอำเภอ 5 คน โดยจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.4 ตรวจสอบร่างกลยุทธ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล จำนวน 23 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสัมมนาผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพผู้เชี่ยวชาญด้านกลยุทธ์ และผู้เชี่ยวชาญด้านการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งพิจารณาถึงความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

ผลการวิจัย

การวิจัย “กลยุทธ์การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร” สามารถแสดงผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องแยกได้ดังนี้

1.1 สภาพการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร

ผลการศึกษา พบว่า 1) ด้านการแปลงนโยบายเป็นแผนงาน โครงการ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการกำหนดโครงการและกิจกรรมด้านการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในแผนชุมชนและแผนพัฒนาสามปี 2) ด้านการกำหนดภารกิจและมอบหมายงาน มีการมอบหมายงานตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง 3) ด้านความร่วมมือและการประสานงาน มีการร่วมมือในการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ 4) ด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ มีการผลิตสื่อโดยเฉพาะสื่อแผ่นพับ 5) ด้านสมรรถนะและลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือหรือตอบสนองการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ 6) ด้านการควบคุมและประเมินผล มีการประเมินผลหลังโครงการสิ้นสุด

1.2 ปัญหาการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า 1) ด้านการแปลงนโยบายเป็นแผนงาน โครงการ ปัญหาที่พบคือการแปลงนโยบายขาดความชัดเจนในการโครงการและกิจกรรม และไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ 2) ด้านการกำหนดภารกิจและมอบหมายงาน ปัญหาที่พบคือ ไม่มีผู้รับผิดชอบงานโดยตรง 3) ด้านความร่วมมือและการประสานงาน ขาดหน่วยงานหรือองค์กรหลักในการเชื่อมต่อความร่วมมือในการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ 4) ด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ พบว่าขาดการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานของการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ปฏิบัติให้บุคลากร ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง 5) ด้านสมรรถนะและลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ บุคลากรขาดเทคนิคและวิธีการที่จะนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ 6) ด้านการควบคุมและประเมินผล ขาดการวางแผนการติดตามควบคุมดูแลการดำเนินงานด้านการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ

1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในมีจุดแข็ง 8 ข้อ จุดอ่อน 19 ข้อ และปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก มีโอกาส 6 ข้อ และอุปสรรค 6 ข้อ โดยมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

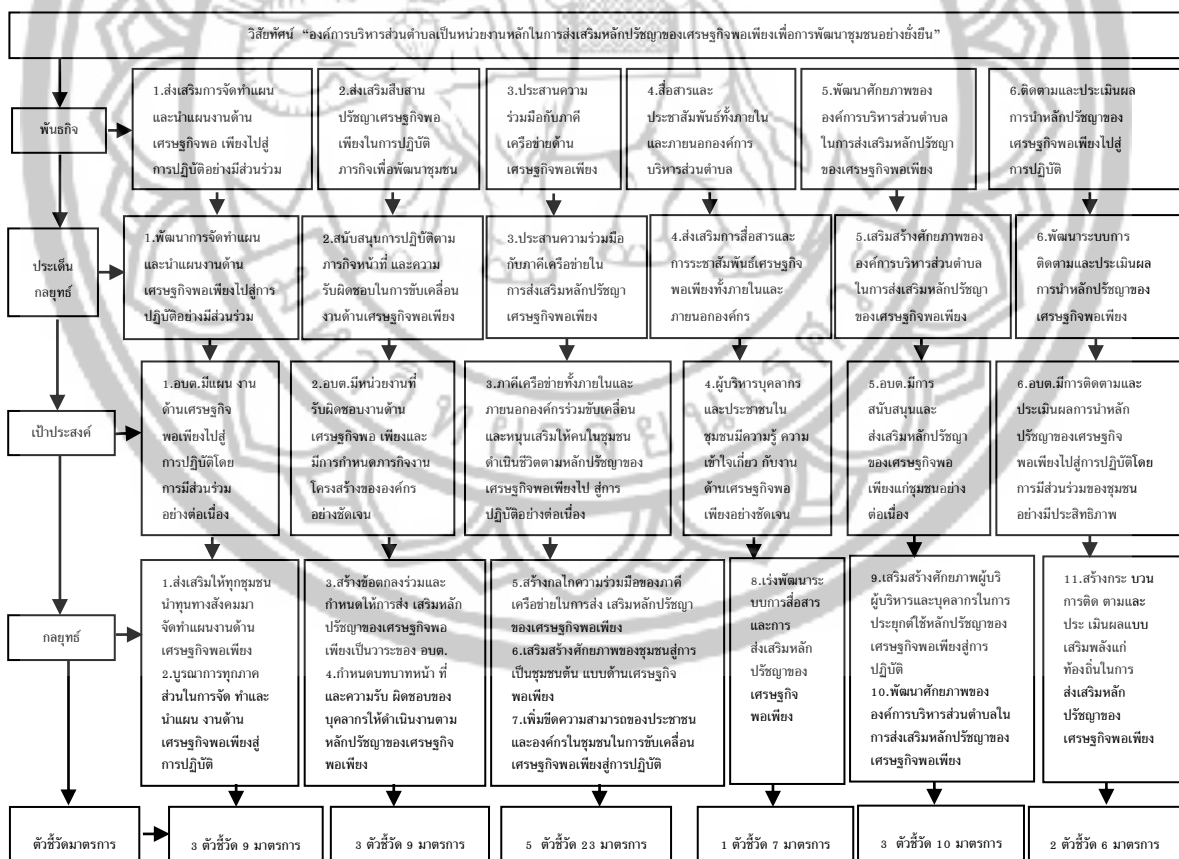
1.3.1 สภาพแวดล้อมภายใน พบว่า จุดแข็งที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ปัจจัยด้านผู้บริหาร คือผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ ส่วนจุดอ่อน ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผู้บริหารยังไม่ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคลากรขององค์กร และประชาชนในพื้นที่อย่างจริงจัง

1.3.2 สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่า โอกาสที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านการเมือง กล่าวคือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีนโยบายด้านส่งเสริม

บทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนอุปสรรค ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือความเจริญของพื้นที่และกระแสการบริโภคนิยมส่งผลให้ประชาชนจับจ่ายใช้สอยเกินตัว

2. การพัฒนากลยุทธ์การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร

องค์ประกอบของกลยุทธ์การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ มี 6 ข้อ ประเด็นกลยุทธ์มี 6 ข้อ เป้าประสงค์มี 6 ข้อ กลยุทธ์มี 11 กลยุทธ์ 17 ตัวชี้วัด 64 มาตรการ โดยมีรายละเอียดตามแผนภาพ ดังนี้

รูปที่ 2 แสดงความเชื่อมโยงของวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นกลยุทธ์ เป้าประสงค์และกลยุทธ์การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร

3. การประเมินกลยุทธ์การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์การประเมินกลยุทธ์ 4 ด้าน คือ การพิจารณาความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์ของนักวิชาการ ซึ่งประกอบด้วยสมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ (2553, น. 198-200) อวยพร เรื่องตระกูล (2553) สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1981) และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541, น. 86-91) ซึ่งมีความสอดคล้องต้องกัน โดยกลยุทธ์ภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

3.1 ด้านความสอดคล้อง (Congruity) ขององค์ประกอบกลยุทธ์ มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก

3.2 ด้านความเหมาะสม (Propriety) ของกลยุทธ์ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3.3 ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ของกลยุทธ์ส่วนใหญ่มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

3.4 ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) ของกลยุทธ์ส่วนใหญ่มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลใน 3 ประเด็นหลักตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 ผลการศึกษาสภาพ พบว่า

1.1.1 ด้านการแปลงนโยบายเป็นแผนงานโครงการ พบว่า มีการกำหนดโครงการและกิจกรรมด้านการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในแผนชุมชน และ แผนพัฒนาสามปี และ มีการสนับสนุนงบประมาณและส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ/ฝึกอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรุณพร อุทุมพร (2552, น. 56) ได้ศึกษาเรื่องการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนตำบลหารแก้ว อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล

หารแก้วให้การสนับสนุนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประชาชนโดยการจัดทำโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงน้อยมาก ซึ่งเป็นกิจกรรมการพัฒนากลุ่มอาชีพ และกิจกรรมส่งเสริมเกษตรแบบผสมผสานเท่านั้น

1.1.2 ด้านการกำหนดภารกิจและมอบหมายงาน พบว่า มีการมอบหมายงานตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของงานบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้นจำนวน 70 สายงาน แต่เนื่องจากงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงไม่มีอยู่ในสายงานดังกล่าว เมื่อรัฐกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ ทำให้ขาดผู้รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งการจะทำให้ดำเนินงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงมีความต่อเนื่องและยั่งยืน จะต้องมีการมอบหมายงานให้กับบุคลากรอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวรเดช จันทรศร (2554, น. 130) เป็นทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตัวแบบที่ยึดถือฐานคติ (assumptions) ซึ่งการจะนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และภารกิจที่ชัดเจน มีการมอบหมายงาน และกำหนดมาตรฐานการทำงานให้แก่หน่วยย่อยต่างๆ ขององค์การ

1.1.3 ด้านความร่วมมือและการประสานงาน พบว่า มีการร่วมมือในการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอมีหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจะมอบหมายเจ้าหน้าที่ให้รับผิดชอบในระดับตำบล นอกจากนี้ ในทุกๆ ปีสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจะมีการคัดเลือกหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็นเป็นสุข” โดยมีการคัดเลือกหมู่บ้านที่มีผลงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงในระดับอำเภอก่อน เพื่อส่งเข้าคัดเลือกเป็นตัวแทนในระดับอำเภอหรือระดับจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับกรณีศึกษา ของเพรสแมนและวิลด์ฟสกี (1973 อ้างถึงใน วรเดช จันทรศร, 2554, น. 79) ซึ่ง

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการสร้างงานให้ชนกลุ่มน้อยเมืองโอ๊คแลนด์ คือ ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และความสามารถในการประสานงาน

1.1.4 ด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ พบว่า มีการผลิตสื่อโดยเฉพาะสื่อแผ่นพับการเรียนรู้การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงอย่างลึกซึ้ง ทำให้ไม่มีการสื่อสารหลากหลายช่องทาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของแวนมีเตอร์และแวนฮอร์น (Van Meter and Van Horn, 1975, pp. 200–217) ซึ่งพบว่าการติดต่อสื่อสารระหว่างองค์การและกิจกรรมการนำนโยบายไปปฏิบัติ การสื่อสารระหว่างผู้กำหนดนโยบายหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติระหว่างองค์การ หรือภายในหน่วยงานเดียวกันนั้น มีความสำคัญมาก ผู้รับผิดชอบในหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีข้อมูลข่าวสารที่ตรงกันในเรื่องวัตถุประสงค์ของนโยบายต้องมีการสื่อสารที่ถูกต้องรวดเร็วและต่อเนื่อง ตลอดจนไม่มีการปิดบังข่าวสารระหว่างกัน

1.1.5 ด้านสมรรถนะและลักษณะขององค์การที่นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือหรือตอบสนองการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้การส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรเป็นข้าราชการฝ่ายประจำที่ต้องนำนโยบายของฝ่ายการเมืองหรือฝ่ายบริหารไปปฏิบัติ จึงทำให้ข้าราชการต้องให้ความร่วมมือในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กาญจนนา บุญยัง เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ และอุษณากร ทาวะระมย์ (2552, น. 164) ได้ศึกษาเรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเต็มใจที่จะส่งเสริมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1.6 ด้านการควบคุมและการประเมินผล พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ในเขตจังหวัดกำแพงเพชรมีการประเมินผลหลังโครงการสิ้นสุดเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการประเมินผลหลังสิ้นสุดโครงการไม่มีความลับซับซ้อนมากนัก ซึ่งเป็นการประเมินตรวจสอบผลการดำเนินการหลังเสร็จสิ้นโครงการ และเป็นการวัดผลสำเร็จของการดำเนินโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรเดช จันทรศร (2554, น. 104–109) ที่มุ่งแสวงหาผลกระทบของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งแบ่งการพิจารณาออกเป็น 3 มิติด้วยกัน ได้แก่ มิติที่หนึ่ง เป็นการวัดความสำเร็จและความล้มเหลวของนโยบายจากผลผลิต ผลลัพธ์ และผลลัพธ์สุดท้ายที่เกิดขึ้น มิติที่สองเป็นการวัดถึงผลกระทบของนโยบาย และมิติที่สาม เป็นการวัดว่าผลของนโยบายนั้นสามารถส่งประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวมได้หรือไม่ ส่วนตัวแปรอิสระที่นำมาพิจารณานั้นคือประสิทธิภาพในการวางแผนและการควบคุม

1.2 ผลการศึกษาปัญหา มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1.2.1 ด้านการแปลงนโยบายเป็นแผนงานโครงการ พบว่า การแปลงนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขาดความชัดเจน ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายและข้าราชการหรือบุคลากรที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติขาดความรู้ ความเข้าใจ ทำให้การแปลงนโยบายไม่ถูกต้อง เพราะผู้จะแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้ดีต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และรู้ถึงแก่นแท้ของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ไม่สามารถแปลงนโยบายไปเป็นแผนงานโครงการได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Paul Berman (อ้างถึงใน วรเดช จันทรศร, 2548) ซึ่งได้ทำการศึกษาถึงกระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ขั้นตอนของการแปลงนโยบายนี้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เพราะหากเมื่อใดที่มีการแปลงนโยบายที่ผิดไปจากวัตถุประสงค์แล้ว ก็อาจกล่าวได้ว่าความล้มเหลวของนโยบายนั้นย่อมเกิดขึ้นเสียตั้งแต่แรกแล้ว มีปัจจัยหลายปัจจัยที่ส่งผลทำให้นโยบายต้องถูก

แปรเปลี่ยนไปจากวัตถุประสงค์เดิม ได้แก่ ระดับความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของนโยบายที่หน่วยงานรับผิดชอบมีและระดับความร่วมมือและความจริงใจในการนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติของหน่วยงานรับผิดชอบ

1.2.2 ด้านการกำหนดภารกิจและมอบหมายงาน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ไม่มีผู้รับผิดชอบงานด้านการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติโดยตรงหรือโดยเฉพาะ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีมาตรฐานกำหนดตำแหน่งแต่ละตำแหน่ง แต่เนื่องจากงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้ถูกกำหนดไว้เป็นภารกิจงานที่ชัดเจนขององค์กร ทำให้ขาดผู้รับผิดชอบงานโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกาญจนา บุญยัง, เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ และ อุษณกร ทาวะรัมย์ (2552, น. 154) ได้ศึกษาเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาและแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในวิถีประจำวัน พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลประสบปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร คือขาดผู้รับผิดชอบงานโดยตรง

1.2.3 ด้านความร่วมมือและการประสานงาน พบว่า ขาดหน่วยงานหรือองค์กรหลักในการเชื่อมต่อความร่วมมือในการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีอาชีพที่หลากหลาย แต่ขาดผู้ที่จะเป็นเจ้าภาพในการรวบรวมองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในส่วนของการสนับสนุนและส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรเดช จันทรศร (2554, น. 99) พบว่าบทบาทขององค์กรและผู้เกี่ยวข้องมีผลต่อการผลักดันให้นโยบายนั้นประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้

1.2.4 ด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ พบว่า ขาดการสื่อสารและประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานของการนำนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ปฏิบัติให้บุคลากร ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ อาจ

เป็นเพราะว่าบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความรู้พอที่จะถ่ายทอดหรือประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบเป็นประจำ เนื่องจากไม่เคยผ่านการอบรมหรือเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกิตติ บุญนาค (2536 อ้างถึงใน วรเดช จันทรศร, 2554, น. 265) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเข้ามาใช้ในประเทศไทย พบว่า ในด้านของผู้ประกอบการและประชาชน มีปัญหาด้านการขาดความเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับ เนื่องจากสาเหตุการประชาสัมพันธ์ที่ล้มเหลวของกรมสรรพากร ในการที่จะบรรลุเป้าหมายทำให้เกิดแรงกดดันให้กับหน่วยงานระดับล่างที่ทำหน้าที่ปฏิบัติ และท้ายที่สุดได้ส่งผลกระทบต่อไปยังผู้ประกอบการ และประชาชนที่ไม่เข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติของหน่วยงานมากขึ้น

1.2.5 ด้านสมรรถนะและลักษณะขององค์กรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า บุคลากรขาดเทคนิคและวิธีการที่จะนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เนื่องจากบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า นโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นนโยบายใหม่ที่รัฐบาลและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลนำไปปฏิบัติ เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการบริหารงาน และส่งเสริมภาคประชาชนให้เข้มแข็ง แต่เนื่องจากหน่วยงานดังกล่าว ไม่มีการชี้แจงหรือเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทำให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดแนวทางในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรเดช จันทรศร (2554, น. 133) ทฤษฎีตัวแบบด้านการจัดการ (Management Model) ซึ่งตัวแบบนี้ตั้งอยู่บนแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีองค์การ เน้นให้ความสนใจไปที่สมรรถนะขององค์กร เพราะเชื่อว่าความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติขึ้นอยู่กับองค์การที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติว่ามีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความคาดหวังเพียงใด ในลักษณะนั้นนโยบายที่จะประสบความสำเร็จได้จึงต้องอาศัยบุคลากรที่อยู่ในองค์การจะต้องมีความรู้

ความสามารถทั้งทางด้านการบริหารและด้านเทคนิคอย่างเพียงพอ

1.2.6 ด้านการควบคุมและประเมินผลพบว่า ขาดการวางแผนการติดตามควบคุมดูแลการดำเนินงานด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ไม่มีการควบคุมและประเมินผล อาจส่งผลให้การนำนโยบายไปปฏิบัติไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกิตติ บุญนาค (2536 อ้างถึงใน วรเดช จันทรรคร, 2554, น. 265) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเข้ามาใช้ในประเทศไทย จากผลการศึกษารูปได้ว่าการนำนโยบายภาษีมูลค่าเพิ่มไปปฏิบัติในช่วงแรกล้มเหลวอย่างมาก มีสาเหตุมาจากปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นภายในกระบวนการของการนำนโยบายภาษีมูลค่าเพิ่มไปปฏิบัติคือความไม่เหมาะสมในมาตรการควบคุม ประเมินผล และการกระตุ้นส่งเสริมการปฏิบัติสมรรถนะของหน่วยงานปฏิบัติยังไม่มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่าง ๆ

1.3 การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1.3.1 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในพบว่า จุดแข็งด้านผู้บริหาร คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีวิสัยทัศน์ เป็นปัจจัยที่มีผลเกี่ยวข้องมากที่สุด ส่วนจุดอ่อน คือ ผู้บริหารยังไม่ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับบุคลากรขององค์กรและประชาชนในพื้นที่อย่างจริงจัง เป็นปัจจัยที่มีผลเกี่ยวข้องมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับการที่ผู้บริหารขององค์กรมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ และเห็นความสำคัญของการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับประชาชน เพราะในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จะมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บริหารสูงสุด ดังนั้นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จึงต้องเป็นผู้กำหนด

นโยบายในการบริหารงาน นอกเหนือจากปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี ในการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารจึงต้องมีภาวะผู้นำ เป็นแบบอย่างที่ดี และให้ความสำคัญกับนโยบายดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของทองใบ สุดซารี (2536 อ้างถึงใน วรเดช จันทรรคร, 2554, น. 295) ได้ศึกษาการนำนโยบายของวิทยาลัยครูไปปฏิบัติ พบว่า ตัวแปรด้านภาวะผู้นำเป็นชุดตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ กล่าวคือ การนำนโยบายของวิทยาลัยครูไปปฏิบัติจะประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหารในการเป็นแบบอย่าง และให้ความสำคัญในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในการบริหารงาน

1.3.2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกพบว่าโอกาสด้านการเมือง คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีนโยบายด้านส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นโอกาสที่จะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีการส่งเสริมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จต้องได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายเมืองทั้งระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกล้า ทองขาว (2534 อ้างถึงใน วรเดช จันทรรคร, 2554, น. 299) ได้ศึกษาการนำนโยบายการณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติไปปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามมากที่สุด ได้แก่ การสนับสนุนจากส่วนกลางและท้องถิ่น ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคมากที่สุด คือ ด้านสังคม ได้แก่ ความเจริญของพื้นที่และกระแสการบริโภคนิยมส่งผลให้ประชาชนจับจ่ายใช้สอยเกินตัว มีผลต่อการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติมากที่สุด

2. ผลการพัฒนากลยุทธ์ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาการจัดทำแผนและนำแผนงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ

อย่างมีส่วนร่วม มี 2 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมให้ทุกชุมชนนำทุนทางสังคมมาจัดทำแผนงานด้านเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อแก้ปัญหาการจัดทำแผนงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงของคนในชุมชน เป็นการจับคู่ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส (SO) จะเห็นว่าในชุมชนจะมีทุนทางสังคมที่เป็นจุดแข็ง และมีโอกาสจะได้รับการพัฒนาหรือหนุนเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กลยุทธ์ดังกล่าวจะเป็นการแก้ปัญหาการคงอยู่และการรักษาอัตลักษณ์ของชุมชนไว้ ซึ่งในชุมชนจะมีทุนทางสังคมจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้ด้านสมุนไพร ทรัพยากรธรรมชาติ ทุนทางด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตที่ดำรงอยู่อย่างพอเพียง แต่ทุนสังคมเหล่านั้นไม่ได้ถูกนำมาจัดทำแผนชุมชน ทำให้ชุมชนขาดการคงอัตลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่นไว้ และขาดโอกาสในการได้รับการหนุนเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง (2547, น. 15-16) ได้แก่ ด้านความมีเหตุผล เป็นการตัดสินใจโดยใช้ศักยภาพและมติของชุมชนที่มีอยู่เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการกำหนดวิสัยทัศน์ทิศทางการพัฒนาชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ของชุมชน การช่วยเหลือแบ่งปันกัน การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการลดความต้องการและกิเลสของตนเองและชุมชน ที่พิจารณาจากศักยภาพการพัฒนาให้เห็นถึงผลของการกระทำอย่างรอบคอบในระดับความพอเพียงของชุมชน สำหรับกลยุทธ์ที่ 2 บูรณาการทุกภาคส่วนในการจัดทำและนำแผนงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ เป็นการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนกับอุปสรรค (WT) ซึ่งจุดอ่อนก็คือท้องถิ่นขาดการบูรณาการจัดทำแผนงานด้านเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถ้าสามารถบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ได้จะลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับประเวศ วะสี (2549, น. 4-6) ซึ่งกล่าวว่าการขับเคลื่อนหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องต้องออกแบบระบบทางสังคม และต้องพัฒนาอย่างบูรณาการโดยเอาพื้นที่คือจังหวัดเป็นตัวตั้ง

2.2 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนการปฏิบัติตามภารกิจ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการขับเคลื่อน

งานด้านเศรษฐกิจพอเพียงมี 2 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 3 สร้างข้อตกลงร่วมและกำหนดให้การส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวาระขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการจับคู่ระหว่างจุดแข็งกับอุปสรรค (ST) กลยุทธ์นี้สร้างขึ้นมาเพื่อสร้างแรงขับเคลื่อนให้ทั้งผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน บุคลากร และทุกภาคส่วนได้มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงภายใต้สภาวะของการเปลี่ยนแปลงและการเข้าสู่กระแสวัฒนธรรมการบริโภค และกลยุทธ์ที่ 4 กำหนดบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากรให้ดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนกับโอกาส (WO) กลยุทธ์นี้สร้างขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการขาดผู้รับผิดชอบงานด้านการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้การขับเคลื่อนงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงขาดความต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวรเดช จันทรศร (2554, น. 130) เป็นทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตัวแบบที่ยึดถือฐานคติ (assumptions) ซึ่งการจะนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และภารกิจที่ชัดเจน มีการมอบหมายงาน และกำหนดมาตรฐานการทำงานให้แก่หน่วยย่อยต่างๆ ขององค์การ

2.3 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 5 สร้างกลไกความร่วมมือของภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนกับโอกาส (WO) กลยุทธ์นี้สร้างขึ้นเพื่อแก้ปัญหามือร่วมมือกับหน่วยงานที่ส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อส่งเสริมและเครือข่ายทุกระดับในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549, น. 16) ที่ระบุว่า การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงจะประสบผลสำเร็จได้จะต้องอาศัยการทำงานในลักษณะเครือข่ายและการระดมพลังจากทุกภาคส่วน และกลยุทธ์ที่ 6 เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนสู่การเป็นชุมชนต้นแบบด้านเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการจับคู่ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส (SO) กลยุทธ์นี้สร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ชุมชนมี

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงให้ครอบคลุมทุกระดับ ทั้งระดับครัวเรือน โรงเรียน หมู่บ้าน ตำบล และ ครอบคลุมงานด้านเศรษฐกิจพอเพียงแบบเป็นองค์รวม จนสามารถเป็นชุมชนต้นแบบด้านเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สหทัย พลบัลปี (2548) ได้ทำการศึกษาการนำเสนอแนวทางการพัฒนา คนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้ของชุมชนเพื่อพัฒนาคนไปสู่ คุณลักษณะตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 2 รูปแบบคือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคน โดยตรง และการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนในระบบที่ช่วย สนับสนุนการเปลี่ยนแปลง กลยุทธ์ที่ 7 เพิ่มขีด ความสามารถของประชาชน และองค์กรในชุมชน ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ เป็นการจับคู่ระหว่างจุดแข็งกับอุปสรรค (ST) กลยุทธ์นี้ สร้างขึ้นมาเพื่อที่จะส่งเสริมให้ประชาชน กลุ่มองค์กรภาค ประชาชนมีการรวมตัวกันและการดำรงอยู่เป็นชุมชน ที่เข้มแข็งจะทำให้สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ เช่น ปัญหา สังคม ปัญหาความยากจนและปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรสุดา เจริญรัต (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การเกิดขึ้น การดำรงอยู่ และการปรับตัว ของเศรษฐกิจพอเพียงภายใต้การเปลี่ยนแปลงของ สังคมไทย ผลการวิจัยพบว่า เงื่อนไขสำคัญที่สุดของ การเกิดขึ้น การดำรงอยู่ และการปรับตัวของเศรษฐกิจ พอเพียงก็คือ การที่ชุมชนหรือหมู่บ้านยังคงมีอำนาจ ในการควบคุมดูแล และจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ของตนเองได้

2.4 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการสื่อสารและ การประชาสัมพันธ์เศรษฐกิจพอเพียงทั้งภายในและ ภายนอกมี 1 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 8 เร่งพัฒนาระบบ การสื่อสารและการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง เป็นการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนกับโอกาส (WO) กลยุทธ์นี้เพื่อแก้ปัญหาการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งปัจจุบันข้อมูลข่าวสาร มีมากมาย ทั้งจากโทรทัศน์ เคเบิลทีวี หนังสือพิมพ์ แต่การรับรู้ของประชาชนในระดับรากหญ้าซึ่งเป็นคน ส่วนใหญ่ของประเทศกลับได้รับข้อมูลข่าวสารน้อยมาก โดยเฉพาะเศรษฐกิจพอเพียง ความเข้าใจของคนจำนวน มากที่เข้าใจว่า เศรษฐกิจพอเพียงคือการต้องปลูกผักกิน

เอง ซึ่งเป็นการเข้าใจที่คาดเคลื่อน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของทีมข่าวเศรษฐกิจหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ร่วมกับศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัย หอการค้าไทย (2550, น. 8-9) ได้วิจัยเชิงสำรวจเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาตัวอย่างประชาชน 18 จังหวัด ซึ่งผลการวิจัย พบว่า คนส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเศรษฐกิจ พอเพียงระดับหนึ่ง แต่ความเข้าใจนั้นแตกต่างกัน ไม่ได้ ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นข้อค้นพบที่เป็นประเด็น สำคัญ นอกจากนี้ยังพบว่า การนำเศรษฐกิจพอเพียงไป ใช้ จะประสบความสำเร็จได้ภายในระยะเวลาอันใกล้หาก มีการร่วมมือกันอย่างจริงจัง โดยมีภาครัฐบาลเป็นแกน นำส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ที่ถูกต้อง

2.5 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 5 เสริมสร้างศักยภาพ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมี 2 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 9 เสริมสร้าง ศักยภาพผู้บริหารและบุคลากรใน การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ การปฏิบัติ เป็นการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนกับโอกาส (WO) กลยุทธ์นี้สร้างขึ้นเพื่อแก้ปัญหาโดยให้ผู้บริหารของ องค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ความสำคัญและกำหนด เป็นนโยบายหลักขององค์กร เพื่อให้มีการส่งเสริม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กรและชุมชน อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอุไรปัญญา เกิดศรี (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จในการ ประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน: ศึกษากรณี ตำบลนิคมกระเสียว อำเภอด่านช้าง จังหวัด สุพรรณบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการ ประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ก็คือ จะต้องสร้าง ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ที่สนใจหรือกลุ่มเป้าหมายอย่าง จริงจัง และกลยุทธ์ที่ 10 พัฒนาศักยภาพขององค์การ บริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง เป็นการจับคู่ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส (SO) กลยุทธ์นี้สร้างขึ้นเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีศักยภาพในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมี การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ทุกระดับชั้นทั้งระดับองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับชุมชน และระดับครัวเรือน ซึ่งการพัฒนาจะต้องยึดคนเป็น ศูนย์กลาง และต้องดูภูมิสังคมหรือบริบทในพื้นที่ และ

เน้นการพัฒนาแบบพึ่งตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (2548) ที่ระบุว่าการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ประการแรก: การพัฒนาต้องเอาคนเป็นตัวตั้ง และยึดหลักผลประโยชน์ของประชาชนและการมีส่วนร่วมตัดสินใจของประชาชน ประการที่สอง: ยึดหลักภูมิสังคมที่มีความแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคและท้องถิ่น และประการที่สาม: การพัฒนาต้องเริ่มต้นจากการพึ่งตนเองให้ได้ก่อน โดยรู้จักประมาณตนและดำเนินการด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังและทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐานความเป็นอยู่ของประชาชนและครอบครัวให้พอมี พอกิน พอใช้ โดยใช้วิธีการที่ประหยัดและถูกต้องตามหลักวิชาการ

2.6 ประเด็นกลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมี 1 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 11 สร้างกระบวนการติดตามและประเมินผลแบบเสริมพลังแก่ท้องถิ่นในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนกับโอกาส (WO) การติดตามและประเมินผลเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะจะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับรู้ผลการดำเนินงาน ว่ามี ปัญหา อุปสรรค หรือผลสำเร็จอย่างบ้าง จึงต้องกำหนดสิ่งที่จะวัดผลจากการดำเนินงานซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของดุจเดือน พันธุนาวิน และดวงเดือน พันธุนาวิน (2550, น. 27) ซึ่งได้พบว่า การจะนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในหลักแผนงานในการเสริมสร้างและพัฒนาประชากรไทย ซึ่งทางวิชาการจะต้องดำเนินการในขั้นแรกนี้ 3 ประการคือ การกำหนดและการสร้างดัชนีเครื่องชี้วัดที่จะนำไปใช้ในการตรวจวัดบุคคลต่างๆ เพื่อการประเมิน การพัฒนา และการให้การส่งเสริมต่อไป

3. การประเมินกลยุทธ์ พบว่า ผลการประเมินกลยุทธ์การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นกลยุทธ์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และมาตรการ พบว่า มีผลการประเมินในด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ

ความเป็นประโยชน์ อยู่ระดับมากและมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กระบวนการพัฒนากลยุทธ์มีขั้นตอนที่เหมาะสม มีความสอดคล้องของขั้นตอนการพัฒนา และแต่ละขั้นตอนดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีกระบวนการพัฒนา ได้แก่ การศึกษาสภาพ ปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนากลยุทธ์ ทำให้กลยุทธ์ที่พัฒนาได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงให้เหมาะสมมากขึ้น ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของสุพจน์ ทรายแก้ว (2545) ซึ่งกล่าวว่า ขั้นตอนการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management Steps) มี 5 ขั้นตอน โดยเริ่มจาก 1) การวิเคราะห์ภาวะแวดล้อมภายนอกและภายใน 2) กำหนดทิศทางองค์กรด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ 3) ยกร่างและกำหนดยุทธศาสตร์กลยุทธ์การพัฒนา 4) กำหนดยุทธวิธี (กลวิธี) การดำเนินงาน 5) ปรับยุทธการดำเนินการด้านกลไก/การกำกับและติดตามการประเมินจากกระบวนการขั้นตอนการพัฒนากลยุทธ์อย่างเป็นระบบดังกล่าว ทำให้ผลการประเมินกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ระดับมากและมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของสุภาพร พงศ์ภิญโญ โสภาส (2555, น. 393) ซึ่งทำวิจัยเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ผลการประเมินกลยุทธ์ พบว่า มีความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากและมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เนื่องจากปัจจัยด้านผู้บริหารมีผลต่อการนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกำแพงเพชรมากที่สุด ดังนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งเสริมสร้างและพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารให้มากขึ้น โดยการจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ให้กับผู้บริหารทั้งในระดับจังหวัด ระดับภาค และ

ระดับประเทศ เพื่อช่วยให้การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรและชุมชนว่ามีจุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาสอย่างไร เพื่อเลือกใช้กลยุทธ์การนำนโยบายการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์กรและชุมชน

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรกำหนดบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากร เพื่อให้มีการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

1.4 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรนำมาตรการในแต่ละกลยุทธ์ที่เสนอไว้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรและชุมชนสู่ความพอเพียง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ไม่ได้มีการทดลองใช้กลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้น ดังนั้น ควรทำการวิจัยประเมินผล การนำกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นไปปฏิบัติ

2.2 ควรทำวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางในการปลูกฝังความรู้ คุณธรรมให้กับผู้บริหาร บุคลากร และคนในชุมชน เนื่องจากความรู้ และคุณธรรม เป็นเงื่อนไขสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา บุญยัง, เทียนแก้ว เลี่ยมสุวรรณ, และ อุษณากร ทาวะรัมย์. (2552). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในองค์การบริหารส่วนตำบล*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

กล้า ทองขาว. (2534). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ: กรณีศึกษานโยบายรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

กิตติ บุณนาค. (2536). *การนำนโยบายภาษีมูลค่าเพิ่มไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาวิเคราะห์เชิงปรากฏการณ์ในธุรกิจโรงแรม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2548). *เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร?* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: กลุ่มงานเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจพอเพียง.

ดุจเดือน พันธมนาวิน และดวงเดือน พันธมนาวิน. (2550). หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคล: ทฤษฎีและผลการวิจัยเพื่อสร้างดัชนีในแนวจิตพฤติกรรมศาสตร์. *วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์*, 47(1), 27-80

ทองใบ สุดซารี. (2536). *การนำนโยบายของวิทยาลัยครูไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาวิทยาลัยอิสานใต้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ทีมข่าวเศรษฐกิจ. (2550, 12 กุมภาพันธ์). เศรษฐกิจพอเพียงฉบับประชาชน คนไทยเข้าใจความหมายของคำนี้ดีแล้วจริงหรือ. *ไทยรัฐ*, น. 8-9.

ประเวศ วะสี. (2542). *เศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางประชาสังคม แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม*. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.

รายงานการพัฒนาคนของประเทศไทย. (2552). *สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย*. ค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2554, จาก www.undp.or.th.

วรเดช จันทรศร. (2554). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สัทยา พลบัฟ. (2548). *การนำเสนอแนวทางการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). (2549) *เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้ สานขยายผล*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2548). *หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*. กรุงเทพฯ: เช็นจูรี.

สุภาพร พงศ์ภิญโญโอส. (2555). *การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏในกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

อรรถพล อุทุมพร. (2552). *การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนตำบลหาวแก้ว อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อรสุดา เจริญรัตน์. (2542). *การเกิดขึ้น การดำรงอยู่ และการปรับตัวของเศรษฐกิจพอเพียงภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Pressman, J. L., & Wildavsky, A. (1973). *Implementation*. Berkeley, CA: University of California Press.

Van Meter, D.S., & Van Horn, C.E. (1975). The policy implementation process: A conceptual framework. *Administration Society*, 6, 421-480.